

MAF nr

9

1

88

4

88

IX. 12 (dodatkowa)

Spuścizna Andrija i Anny Żuków. Korespondencja, w tym rodzinna, artykuły Andrija Żuka.

Ukr. XX w. Rps, masz. 32x18 cm i mniej. K. 52

1

Архів Андрія Жука
(додааткова пачка)

до стэрз 20. IX.

91848

стэрз. 20

к. 52

Андрі́й Му́к

(додаток)

①

Листи Анни Жук до
Андрія Жука

3 листи (1932-1934 рік)

Старі Антоновичеві урядишувася; то в
такій формі, що я нікому відкрито не
сподіваюсь: "ураї уряду виставити нехай
потому, що мене в дача мати заєвани?"
Мене то ніхто жоденіко, що я коби до
Кови звернувся, не не похвалю ба мені
туди йду, але ось він мобилі, не
має маюк ніко, не маюк іденті дее
світани за своїми інтересами,
Добре, що хор гуна не тождо, то у
сва маюк уне переїхув і в літній
півні, до мені маєє як сираним франі
по кредит, як невоглого тиде франі
плотити, Антоном, написана, що воєна
рокоє звернути дові на перше, але і відки
то я вібуку? як не і маюкони роко
по Оу. маюк дее. Я вове і уне
уриці рокоє і спити в воє не маюк.
А не в маюку стани додро капишув?
Ураб діти дітими дее рокоєток, немо
виредив. Маюк мобилі. Маюк ба не
природова Сирани. Менер мінити дуча урив
за-кордоні: як не він маюк урив іх, то міні
немо спрагності сві дові. Переїхано траса списів.
А мінити про уриві маюк маюк і не риди.

Мені нічого не треба.

Мінимі з дієтано твого картку. ^{Важко мені}
 ні з ким не піддержуват праіоментів, ^{всіх} ^{на} ^{них}
 фран гроша м і на те жмені спейігнмі
обстанови? Кр до черні, то до г. м. м., д. і. і.
говеіа і не відрубана, дои не було мако
сирині і грішні, то було говеіа доде.
Кр не робити, дочиносі і на черні і Сін., отже
не прав не бін додержав слова, але мені догав,
що заїде до мене і наєрні, що робити і
грішні: у ни має кунітні уінінті і
вечноті мені проіелві мако, то ма
крас не гоно тні рївнї уінінті.

Дорогий Андрей!

20/04. 24.
5

Рассуждаю нас, дитя, до края,
где жд, а вид тебе не промен
ни гнетом, кони не мавна
матин. Я пишу, что и како
тебе сумо, а не мучи
роуризма и нас емоновне
что вредитиу доу киниу д'
не мавну матин и кони
сими дидем не мучи дуд
прони, но кони правдены
правнимо поводати:
Смоновне нас поирне
не перу по, ер веи мот
маменту доводу мичеб
кни на упримому мрса
на аформаци, два обично
сериу за шумови в 1100.
Мому и нову маме обоче
годовнакельно мочна конфеис
и сими дуду, ли на королу дуду

Tragöß-Grüner See, Steiermark

Postk

*Postkarte
1/11/14 34.
J.H.*

Herrn Andreas Jura

in Lemberg - Lwów

ul. Piaszkowa 38, m. 1.

(Polen)

Моє родичі з Лідви
підруч і згоря, мені
ще сподіюся.
Всімнам у селі
мисленим дозволу і змислу
історичному за на-
чираними укронами
і змислу в лавіях. В
Мурманській одієж-
ній мережі укронами.

21/IV. - 24. 6

Дорогий Андрію!

Решено, решено уже від 20/IV від тебе грошей,
і порушити свободу Дороманова... 500.
Мені сам надодра етано... У Курнес дов
моїмме 500. (маючи грош намі на вікні,
а неможли дана Курнес з твоя гроше-
миро, звільнився, ~~два~~ місячні надодра а
до ^{мої} решити етано 300.) Одне і друга небу,
що дістати від тебе на 100 дві цілі.

Врагани-карти і месамо, що
краще зреш конігулана мене 100.
по 3:50 денно + поїзди до хати. Одне на
це мені по все, що вименя з переша
кромочена менше 700 + 700 - грош, що
дала зреш. Через це мені менше
не замочені дов за удромі роща
200 і не в два місяці по 100.
Менер кресодит до, ендирова, нові
мені, нове менно за менно
А не поврива мено вено і менно
ні ченно. Чи 50 дано Курнес і менно

на вонна буре давам миши даат, в
решило буре 437.

У пер. своо мисел са и дијалог уред
мо дуре мано, в рог лавоји;
убоно в ~~са~~ обонди, пре за мисел
би не диенов ни репробу проше
ни репрото розерауру на кинери,
а би гуранио че моу мо мисел.
Дуре са диеноу 50м у маши
раман за гур мисел, мо буре
урд. А повоо првот в два мода;
аце је кривдене виведани, в
пре за че мисел не гонимани;
кена вивидил, код мотим аурни;
но, мо расине у Феде, би смудно
ни мурну, а вонна рево дестину,
у дону и мовоо диеновану, - не перо.
модо вивитани проше, а в не и
мано, мо у дамбуил не нежно.

Гуроба у мано вон мисел у ватон.
А вивенбуу је, мано реу мисел не
миселу мисел. Гурна мисел не мае
Ото мовоо, вон мисел на Лу. дестно,
вни што диено са репробити, да
мени гуранио 1м. на мано и мод;
одак првотон на обид. (Мано Ота вивеан
на аце)
А а моворпа р. решиу не доминану
за мисел Лу. а да мано сповоо,
Гурнаоми миселу мисел.
Ленаром првот, вонна првот на го
раноу на удроме Гурн. - че би првот
првот рог, а не диеноу мисел
50м. мо буре смовдан.

Поримити миселу мисел. А вон
мени миселот? На диеноу мисел
не ивни, а миселу рог?
А моворпа миселу репробити, в в
миселу на првот, првот впер, мисел
вивидил миселу мисел. (Мано
аце ни вив миселу миселу обидману)

в момент народним фомет поспорош
подман. Мо рачу нафемно прох
роч рочу нидној родни не фред
Жандес у Каринови манат ја родни.
Серовом и не бачу нидној владу, а
ни до 'всвоу мовни, нобя не
но ипропринут про леи ги ауреба
а не гини ба, но и про се фобиди
мичу. Днае до Н-У^тим. и мичу

рочманни ричи бачи; дана гнов
50 м. Рурас, Гне 110-120 м и нур
не мачу диетани, а ик и м. не
прини неч, но се сег мачу дач
миче на гини. Радурт, про у Нобови
дичебе мичи, ни мачеб ни мач
ево мичи гнов дичебе, м
за 150 гон на миче.

Даче рачо вичебач, а се даче
Дачуно мачо на ево фродо.
Лач.
4. Диетана видовид бид Снофони,
миче, но еминентин даче рачи мово ба
в мовни; и во бич, особенио даче за бача, рачи
мачаи даче при вачи. А мичуни мичебач, мичи.

Merrn Address ⁷
Funk

v.) Ludwig

ul. Fiaszkowa 38, m. 1.

u p. Gutniczanska

(Polen)

Wb. Anna Lina, Wien VII,
Josefsplatz Nr. 29/18.

8

Rewisijnyj Sojus

Ukrainskych Kooperatyw

in) Luow

ul. Stowackiego 14^{II}.

(Polen)

für A. Kuk

Krasne 11, II, 7
 T. 56-55

Hls: Anna Kunk
Wien VII, Josephstädter-
Str. 29/18.

②

Поштова картка

Ірени Мух до батька, Ангелія Муха

16.IV. 1932, 1934

10

16. IV. / 32.

Людям маме CARTE POSTALE

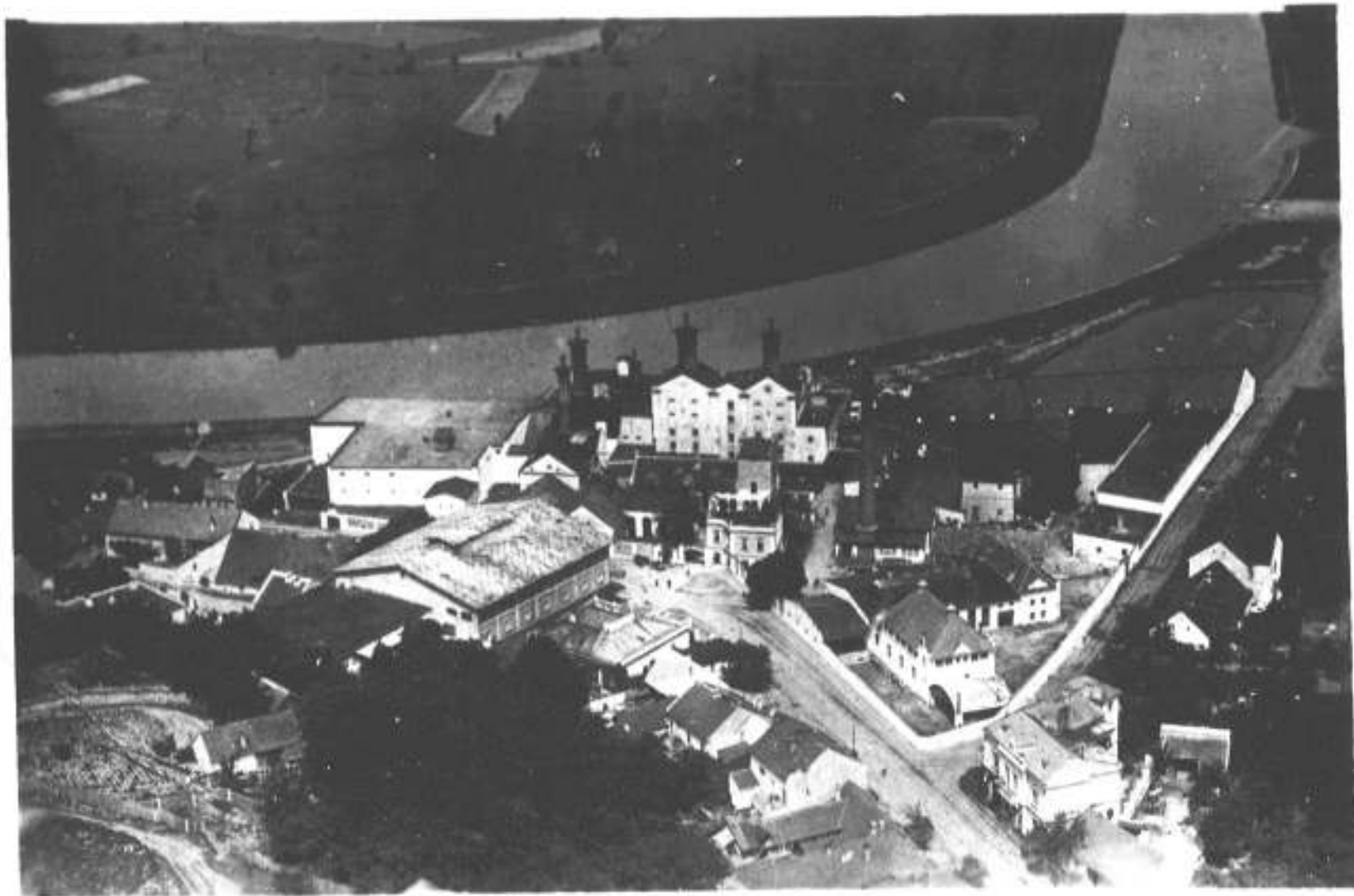
Ми впра зроби нам
справди поштом до
Котки. І нам 11 родим
з Європи до Котки, репр
стем, багачем кораблем
Подоприм і усе дуже
миле. Котки мамині
багачі і дуже миле
місто з європейським
фі: мериамі. Забудь
ми не забути пошти
боже розаб берешат.
З Європи і мовби докато
помилу, мове і смак?
Помилу і мам і вче
Дочка. Мило мама і па.

Revisijij Sajur
Ukrainiskuh
Kooperativu
für Herrn Aukh.
Iwowa.

ul. Slowackieho
14.
Kolozne.

11

Jaroschauer Bierbrauerei A. G. Uh. Hradiště Č. S. R.

Le confiseur Spant

Лобити мамо! Ф.И. 34

Добро згадується пам'яті
мамо! Вчора вранці
але все моє життя до цього
часу. Тимчасово мені, твій
коштіву, щоб мати не думав
що я його щирою забула
і вже кілька разів була в
Відні, а за два дні в субо-
ту (9.00 VI.) верну до Відня.
Туди дуже швидко.
Дякую за клопіт, він мені
дуже добре подобається!
Ми вб'ємося мамові. Ми
буде мені писати, що відпра-
дзу до Відня. З Відня я ма-
ювати раз доки надто про нас

на мій
мама

au Herru ...

Such bei Herru ...

Lwow Lemberg

Triskowa 38 m 1.

Polen

Madame

Si vous êtes seule voulez vous
venir prendre le thé chez
nous en très petit comité
ou voulez vous nous recevoir
en très petit comité chez
vous.

• votre très respectueux
serviteur

Ferdinand

A dimanche

③

Лист Юрія Мука
до батька, Андрія Мука

Берлін, 14.VII.1936

15

ITENCUS
-16

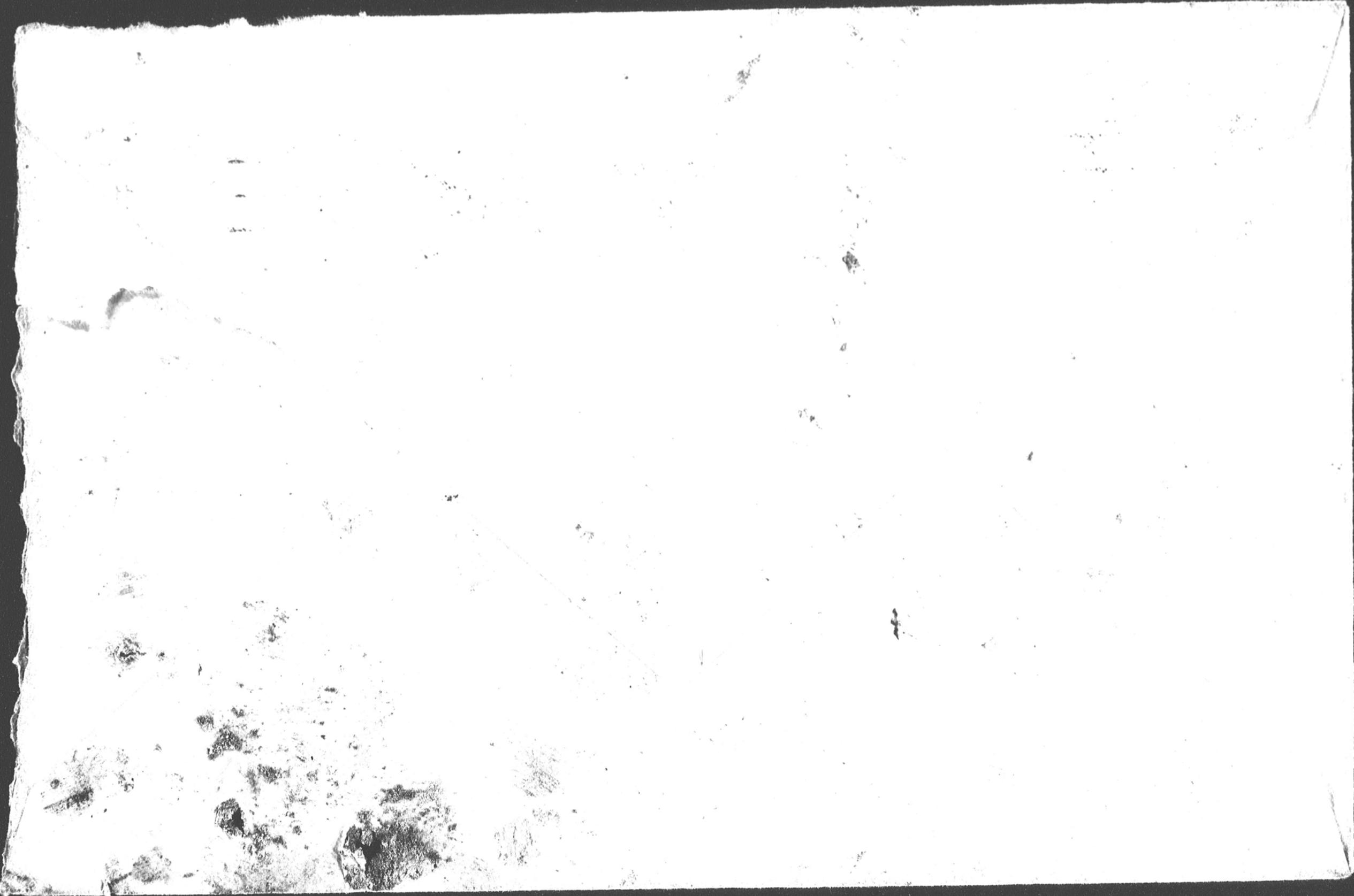
BERLIN-CHARLOTTENBURG
-1.11.36.-16
bb

Flwp.

Herrn Andrej Link
R. S. U. K.

Leopold Link, B. Eberhard
Berlin - Charlottenb.
Pohlitzstr. 9/10

Ludwig
ul. Mickiewicza 12
Polesie

Картка з щоденників

А. Мука

27. VIII - 2. IX, 1930 р

того випадку. Додати на нараду
і висловити це доки не прийняв
шкони, а дуривши, що я. Сидоренко
демонструє передо мною свого
предмет агресії «владу!» 17

28/III. Агітатору тільки в справі
Фронтістського ризику. Як дові не
заорати, а Едуард хотів використати їх
з коштами. Свєбо. Західно
до Н. тов. зупинився там з Кердубою.
~~Відомо~~. Інцидент народився Сімович
з брами, з митного. Сімовича з аору-
чанин А. Фролова сорили мене за те
семе... У них в митно безладно, не
можливі ризику до речовина знати, а
не мене вину конфіскації! Повернувся
гоголюшка. Скажу тобі, що я дові
не замкне довіти! Аби твої рече-
ти з цього не видно.

29/III. 30. Повернувся Роберт
з Водня, іроби з мекі роки.

30/III. 30. ~~Водня~~. Повернувся Водня
з Водня, а охрім з Відоушка. Роз-
мова з охримою не буде куди-
ка, видно, що він не мав охрім
ушусько. Керіков, що керіков
не ротишіворія ка сїагіншї.

18

Лист Мирона Вахняника

18. II. 1936, Львів

Dr. MIRON WAGHNIANIN

INTERNISTA

LWÓW, POTOGKIEGO 52.
LATEM w MORSZYNIE-ZDROJU
„PENS. ŚWIATOWID“

19

Lwów, dnia 18. II 1936

Wzrosty Panie Docencie.

Przejmuję polecenie opies Kononija Pasa
Koleji' specjalny, mając zabrać jeżdżąc z
Kerbslotu Panu Anu Łukasz z

przykrocie jeżdżąc i koczując.
Lecząc w tym celu i kolejniak podrodzić
Duchomni

20

Виронадъ востануи Пон
Реданго
Ангнии Мук,
Лвов,

вул. Мичкевича 12.
(Религійний Союз українського
католицизму)

58-648

Cynda 6. m. 10

nona nypud nauya

2 n. m.

~~T. 210-52~~

~~3-4~~

Zadnyy

2 n. R. nauya

Uchuyomas 37

2 n. R.

Лист і стаття М. Галагана
"Хвороба молодого віку"
1933, Прага

~~III. Листування: NA до NV~~

~~1932~~

~~Жука~~

~~Евалонка~~

~~Лист [A. ...] до [A. ...]~~

~~про кооперативні і видавничі~~

~~справи [з Німечк., Франції]~~

Р.Б. Якщо Ви кваліфікуєте Європ. Собрання Укр. Орган.
на науковий сек. "Крайній-націоналістичне" з "Трунов анем"
р. 2. З політичної точки погляду, по Генер. Редук в Парижі.
мучене екваліфікують сек. "політикофіліальну" на "перемішуват",

а не по пригно-
ну репріфікації
наш молодий
на її часів
(Нагузінський)
до ради Євро.
Одиги. Пред.
назвату
"Сборня"
"муні", бо р.
з укрїнськ
з укр. на
шук з'явля

Трипа, 8 червня 1933 р. 22

Решитишамовий пане Редакторе!

Вчора дістав л. ч. 3 "За Україну", але поперед-
нього ч. 2 не дістав. Према думати, що я писав
Ви мені вчашам, але воно до мене не дійшло.
Може в тому ^{мені} окрес надрукована замітка (чи
стаття), яку л. був Вам вчашав. А може вона
якось до Вас не дійшла. Тому прошу Вам
її коніто. Коли підходить - надрукуйте, а ні -
ї так буде. Нева: "Хороба молодого віку!"

"Вісник" удне ласрвєл: Вас усіх і мене
ікшам і мене. Коли дістану я писмо, думано
відповісти їа приммо Вам.

Прошмо де-декі матеріали до протес-
тційної акції дук, до бачу, що Ва ревіо-
труає ці фректа.

Зновдасамом і привітам
Мелетам;

23

POŠTA V PRAZE
ČERVENOMODRÉ ŠCHRÁNKY
RYCHLÁ DOPRAVA LISTOVÍ
PŘÍPLATEK 40 HALÉŘŮ

POTRUBNÍ POŠTA V PRAZE
ČERVENOMODRÉ ŠCHRÁNKY
RYCHLÁ DOPRAVA LISTOVÍ
PŘÍPLATEK 40 HALÉŘŮ

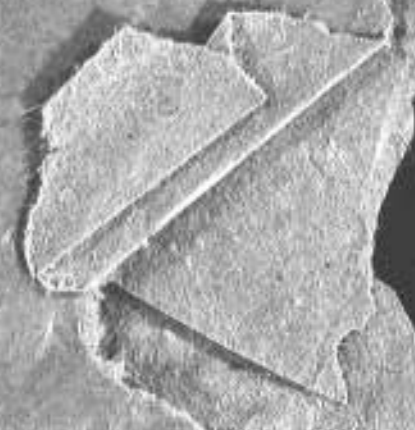
RYCHLÁ DOPRAVA LISTOVÍ
PŘÍPLATEK 40 HALÉŘŮ

Andrij Zuk

Piaskowa, 38, m. 1.

Lwów

Polsko

Dr. M. GALAGAN,

PRAHA-SMÍCHOV,

MAJ VARNÍKA 1910

15

ХОРОВА МОЛОДОГО ВІКУ.

Не минуло ще і чверть століття з того часу, як один із тодішніх провідників лейстаршої політичної партії на Б. Україні / РПП-пізніше УОДРП / писав свою статтю під назвою "Не розуміє питання". В цій статті він твердив, що національне питання надумала буржуазія для того, щоб за темноти класову свідомість пролетаріату, що українському пролетаріатові не залежить на тому, чи утвориться українська нація, чи ні і т. д. Він тоді відважно викидав: "нехай би хтось довів, що край, що більше або менше совпадає в своїй межах з територією українського народу, стоїть до центра Росії в становищі козлонії до метрополії..." /Цитую з Вс. Дорошенком-РПП, стор. 36-37/.

Та незадовго по тім не лише теоретичні досліді, але і саме реальне життя та події зовсім ясно показали, наскільки помилкові були оті міркування. Автор тих тверджень, треба думати, і сам тепер мусів би опіювати свої молоді спроби протолінійного розв'язання національного питання. Українська національно-політична думка з того часу еволюціонувала так далеко, що тепер уже висловлювання поглядів, подібних до вгорі наведених, видається якимсь дивовижним анахронізмом чи дитячою невізністю.

Але в історії розвитку суспільно-політичних поглядів повторяться, мабуть, щось подібне до відомого в біології закону енез і скорочення Філягоєва. Одже, поодинокі українські суспільні і групні мислячі, очевидно, перейти хочуть скороченим темпом усі етапи національної еволюції, починаючи від "дитячого віку". Директор цього може служити передова стаття в Ужгородському "Впереді" з 15 вересня ц. р. Хоч стилізація цієї статті зраджує руку земляків-придкарпатців, але ми зусило часялись із тим, що редакція органу соц-дем. партії Підкарпатської Русі пустила її яко свою передову і тим самим визначила, що вона є виразом поглядів самої редакції.

Так одже, в тія статті пишеться про тризуб, його історію і сучасне значіння. Читасмо там, що тризуб "це є народний знак, який був гербом українських держав різних часів... на Підкарпатті і особливо на Мармарошині дуже часто можна зустріти тризуб на воротах, або на трапах хиж... він набув популярности окріз і з народним знаком /підкарпатська редакція/... після програної боротьби він перестав бути державним знаком, знов став тільки народним символом української народної єдності".

Припустім разом із "Впередом", що тризуб "як державний знак, відійшов так само, як печатка якогось підприємства, що тепер ліквідоване". Алеж значіння його як "символу української народної єдності" тим не ліквідується і підкарпатські соц-дем, що в своїм органі голосяться до цієї єдності, мають в іст. також вважати його своїм "народним" чи національним знаком. Під цим знаком іде боротьба українського народу за своє національне визволення. Приймім як неспірну тезу "Впереду", що "УР не є державою і тільки чехів та словаків, але і українців"; підкарпатські українці добровільно до неї прилучились і хочуть дати залишитись у складі республіканської держави. Алеж "народна єдність" українська тим також ще не ліквідується; морально-духовний зв'язок, інтереси і симпатії підкарпатських українців до визвольних змагань переважно і більшості цілого народу, здавалосьби, мусіли бути природним вислідом почуття національної єдності. Отож і символ тих змагань не мусів би бути для них чужим чи ворожим та навпаки мав би бути для них також своїм і навіть дорогим.

Так в іст. говорить люба іна, але дійсність є інакша, бо наприкінці згаданої передової статті виразно написано таке: "Для нас соц-дем. тризуб не є символом нашої боротьби. Під ним ми не підємо в бій за соціалізм і трудові маси не можуть його вважати своїм знаком. Червоний прапор соціалізму-це є наш стяг". Дуже красно; одже маєм різке протиставлен-

на "символу української національної єдності" і "червоного прапора соціалізму" та негідів першого з тої причини, що "під знаком тризуба, двозорла і т. ін. росте тільки ненависть одного народу до другого, а ми проголошуємо міжнаціональну солідарність працярчих... Або це не те саме, що автор "не існує" цього питання" писав деє у 1909 році?

Чому англійському, німецькому чи французькому соціалістові не приходять думка протиставляти свої націоналістичні амбіції працярчих верств свого народу до соціального вигорення? Чому чеські соц-дем., які також соять "під червоним прапором соціалізму", не тільки не цуряться своєї національності, але навпаки не пишуться і виявляють великий інтерес до життя і успіхів частин свого народу, які живуть, як громадяне чужих держав, далеко поза межами їхньої власної держави? З другого боку, чому чехи, розкидані по різних чужих державах, з таким інтересом ставились до вигорень свого народу і з такою впрямістю ліхобор висловлюються до його незалежної держави та до своєї "матері-Праги"? Очевидно тому, що, то все народи, які дозріли до усвідомлення себе як нації і органічно відчувать свою "народну єдність". Тому, очевидно, а чех соц-дем. із Америки поруч із своїми братами із Чехії чи Моравії борються за незалежність свого народу під національним прапором, на якому був зображений чеський лев чи коліх Гуць.

Але в українців справа соить відмінно, бо ще не всі частини чи ціли нашого народу перейшли "дитячий вік" щодо національної свідомості і почуття своєї природної єдності. Однак і нам не слід песимістично задавлятися на справу та треба думати, що і у нас "дитяча хвороба" згодом промине, а на місце найвного толкування національного питання приде правдива свідомість української національної єдності.

Далеко гірше є з тимі нашими земляками, що не тільки вже давно дозріли до ідеї "Україна incognita", але й у своїй еволюції зайшли далеко за межі допустимого. Та про це явище треба окремо говорити окремо.

Д-р М. Гадаган.

~~Українська Республіка~~

Dr. M. GALAGAN
PRANA-SMICHOV
MALVAZINKA TOVA

ad VII. Листування

Остання (92) сторінка листа
Юрія Кошарда до Андрія Жука
зі спогадами про свою участь в уряді
УНР, Симока Петлюру.

Б/д, Вишків на Мораві, Брно

27 9.

доглед, що Ви все так зробили. Кевденеро було
квм пуди і хати. ^(самосейтський консулський район з Галицями) Безумовно може-би стати
те, що помію туди пізніше станете з намовниками
Бомбаранем. Так заширили ми в Гроднах, а рано
автоматично до Станиславова, і більше ~~всё~~ до
Гродна „савназвісної“ Ч.К.Р. все з не повернувся.

16. III. Востанній раз два з мене зустріч з Петлю-
рою все в році 20-му в Варшаві. Був з мади
визноручниками Ч.К.Комітету північ СС в Варшаві
(Ч.К. був в Кам-Падієвск). З кар'єрою Хмідар. і реє-
струєт. провадили ми мади проти Петлюри
писемну акцію. Кевко ми ками мейти
до Петлюри ти гукав в своїх ками чч
„кампидла до істор. Учр.“ Дауєнка. Т от
Андрій Миклашев Лівичкий хочт пона-
ршити самосейтників з Петлюрою. Розкав
мене ками на свиданок на Алену Руне ре-
зиденції С. Петлюри в Варшаві. Мог Учр. Камит
з такою мал мейти, щоб гостро не ста-
влясь до каго, введом к політичному ма-
менту. Так з пішов. Анд. Мик. Закликав
мене до ізації. Петлюра все був один
стому. Ще було там голівка 4-5 гошей.

Цікаво мені було, як Петлюра оде повод-
гусе зі мною. Анд. Мик. розповів свій
розмову, всі підтримали її, і так ками
було все мило і середно. Тільки сам
Петлюра сидів надумий, як сир. Заме-
рив кога за погу, відкинувся на шинку
крісла і ками-б нікого не було, як-би був
сам, гитав собі гасонисе. За все час,

не знаю, и изговориш ви ево 4-5 сит.¹⁰
Јо многа, как нани скажал 2 слова, так
одеме ни: Моисе друма, что љ озу до
кого ни измислуваши, моисе кидеште в
словни, або не вбарагаше, что обрачал
кого в миста. И мову и ви мовшт.

Так сави моврки набалакали, и по-
декувал са "доже сиғанис и вичишов.

Че зно ма останне набарениш

И Симоном Васильовичем Петровым,
моим приятелем, и товарищем по работе.
Кебизик ви, не евоу с того ма-
ери, але дай Боже, чтоб билие на
Хураини таках "Петров", як ви, не
дул.

Щиро ситская Твоео руду,
щиро руду Нани доградидеи'
Мили Мозре.

Адреса:
сугубова: Ужков на Моисе
Ratimova ul. 9
Набни ставеви спраме

Донаманс:
Крно
Kounicova ul. 10
вх. 13.

До-дому иждо в пятницю у вечери,
ни сугубе в покедниск вранци,
Микоим змиждо до-дому ще в еседу.

Ф. Сердено
Кривошинец
Ковачи. Добрашениш,
Друже с моего студента. Милоо еринеи, ни: на фелу, что не фариал ботне.

В. Ловицький

п/к. з 8. X. 1933р., Требемів

ад.: VII. Листування

Лист Андрія Сербименка з Берліна
з 26. III. 1932 до Андрія Жука.

Листувалище

Лист Андрія [Сербина, Ербена, Сербиненка]
співробітника Видавництва А. Еваленка,
до Андрія Мука з 26. III. 1932 р. [з Франції]
про кооперативне видавництво

Дорогий Теско!

Визнаючи, напевно, від проклятої групи та анбіни, берусь за відмову на В/миста, до кому, мушу скажати, я був надзвичайно радий. Шуга за кооперативною роботою така велика, що отаке повітря стискання з кооперативною атмосферою і головне зі старим кооператором приносить мені велике задоволення. Шогу я буду радий, коли наш звіт не перестане і ви будете мене кооперативним думом дивити.

Отже дякую вам за послання, одержую обидва (не одержав ТКЧ чл. 4, М). Перегляну з інтересом, бо хоту свідати в курсі кооперативного життя, щоб потім дописувати так, як ви мені радите. На жаль, фактично мене хвороба, і я не зміг написати про смерть мого друга і приятеля, Марка Жіда. Та все таки децю про нього напишу і надішлю вам.

З свого боку прошу вас надіслати мені матеріали для закордонної преси. Я буду їх обробляти і подавати як до німецької, так і до французької преси. З маю час, що перекладаю на українську мову і таким чином облегчувати працю людей, обтяжених на місці біжурною працею. В цій справі з взагалі стою до поспр., і всі ті матеріали, які на місці витирають бажання публікувати до закордонної преси, я отримую перебіраючи до використання. Все, що буде надруковано, надішлю вам.

Я прошу ви вас надіслати мені отой нарис, що його роздавали у Відні на кооп. з'їзді. Як з отой, то мушно бути загальною карткою про розвиток і стан укр. кооперації на всьому землех. Там очевидно є і трітій історії розвитку кооперативного руху та статистичні дані за галуздовим кооперативним організаціям.

Цікаво мати також матеріали про культурно-освітню діяльність, про нагляд за кооперативом в школах.

Буде цікавим подати вкрайній нагрук про моголарську кооперативну організацію з цифрами.

Звітаючи, цікаво було хач переглянути отой звіт, що його "З машинопискою з міталу; перепишемо".

Тепер розширюються таланти іборя центральне. Як маме рішим тем цікаво було скористатися із закорд преси.

Розширює з списку кооперативної літератури дієсно і земель. Власне нема нікого. Деяк при такому стані говорити про кооп. свідомість? Не давно, що тілока відкинули, як на жарголате, можна поратувати свідомих і дійсних кооператорів, а решта реалістики в ктєрації, хач би і доктори.

Ви обіцєте про видатні справи мені ще цього написати. Буду гекати, бо, як писав, из справа мене цікавила. Своє часу мотво шріст було видати укр. мовою основну світову кооп. літературу. Найпоширеніше просто перекласти, деку переробити відповідно до потреб. З того, що Ви комес і тертрапаа починали (а ми його перевадали) можна зазначити, що і на такими думками шчили.

З. Зоо кооперативів в Галичині, чотє починаються на Буковині, деку в на підкарпатті - всюди т кооп. література і на певний швіт її можна не розраховувати.

Отже які є види на організацію видавництва кооперативної літератури? І з великим фактичним приетом би до праці в чий галузі і допоміж би велич, чим мир би. Справа из вамарає звагає певного плану. Покине кевдіто виробити програму - які саме книжки видавати і що в першу чергу. Слє закордонно літератури, правдатно до видання, і мир би подати. Далі чотє шрістбу перекладити в шиттєз камієкого пізнатності чи тротє літєвого плану в-ва, то тут можна зазначити дві можливості: 1) Справу організує Ред Союз, як кооп. централіз, 2) Справу переводить приватне видавництво, яке з мотву закладає тут і чотє провадити. Из друга можливість вамарає тісного співробітництва і славіков розобумити з кооп. централізом на шіаці.

Умови співпраці потрібніть вкладаючого обговорення.
В разі потреби з мн ви прийхати до Львова днів 31
населення безпосереднього контакту і обговорення
всех можливостей. Така поїздка стоїть у мене
і так на герзі в з'єзду з справами видавництва,
в якому з працюю. Звічайно, така подорож буде
можлива лише тоді, коли з одержу візу.
Тим же часом некажіть від вас листів, як ви
з приводу всего цього скажете.

Тепер же одні сторони прочання. Прошу вас при
нагоді, як зустрінеме управління Книгарки наук.
м.ва іи Шевченка, якщо ви його персонально знаєте,
переказати, що в.в. А. Євченко терпеливо чекає
відповіді на листи.

Ви писали, що така українська справа - відпові-
дати за заг. некими на листи. Знаєте, це під-
віди. Знаємо гірша і навіть ганьбана справа,
що помігавства не тільки у окремих осіб, а
навіть у інституціях - це зовсім не відпові-
дати на ділові листи.

Між іншим з Книгарки мені дуже неприємно.
перед власною видавництва. Мені здавалося, що
така інституція мусить дотримувати свої за-
бавлення. А тут виходить так, що гроші за
продажі книжки, які вона забавлення з сім'ю
виплатити, і до сьогодні не заплатило. Звічайно
таке відношення до справи не може йти на
користь книгарській справі, і підбадьорююче
впливати на людей, що рішають вкладати
гроші у видавництво українських книжок. І не
повинна була ви вносити на сторону що домашню
справу, алеж самий інтерес укр. книжки мене
примудрює сказати вам і салитати, що і мн
дітвезти ви можна взагалі покладатись на них.
Якщо, на вашу думку, це може пошевати наші
відносини, тоді краще нічого не кафіте.

Нехай же буде між нами. І страшенно обурю-
вався, коли дрібні клиторі не платять справно.
Аж тут на тобі! Це також мабуть укра-
їнська вдара. А ще хотіло виводити в моду!
Власну державу пріємо будувати! І українською
вдаром скоро вийдемо в моду і державу бу-
димо!!

Ну, так же між іншим.

Технічно у Васом мейта, а тим часом
міжно стискає руку

Ваш Сергій

Всего серг
5/IV. 22.
Лит.

||

Стаття Андрія Жук

~~Редакційна стаття [...]~~

"У сорок ліття з'ясування РУП"

„Заснованне партії“ відбулося якраз в той момент, коли український революціонізм мусів вилитися певною одноцільною течією, але ще годі було вперед пророкувати, чи ця революційна течія буде соціалістичною, чи націоналістичною. Обидві ці течії революційні течії знайшли собі вираз в першому вроді партії, в двох брошурах зразу рівночасно виданих.“

Листо, Від редакції, ч. 1.3 р. 1903.

В докладі Центрального Комітету РУП. Міжнародному Соціалістичному Конгресові 1904 в Амстердамі, повстання РУП. пояснюється браком літератури, присвяченої інтересам сільського пролетаріату взагалі будь-якої соціалістичної літератури на українській мові. А відносно завдань партії сказано лише це, що вона поставила своєю метою агітацію і пропаганду серед сільського пролетаріату України. х/

Це пояснення причин повстання РУП. відповідало, вправді, поглядам деяких керівників партійних видавничих видавництв на еміграції з 1904 р., їх намірам зробити РУП. селянським додатком до РСДРП на Україні, але воно розходилося з історичною правдою, зовсім не відповідало дійсним інтенціям оснудателів як РУП. та переконанням і настроям переважної частини членів партії на місцях, як також фактам партійного життя і діяльності.

Правда, в одній з перших знаних нам літературних звісток про причини повстання РУП., також говориться про брак літератури в українській мові і взагалі про ігнорування російськими соціалістами на Україні місцевих особливостей, але в цій звістці поруч маємо й інші моменти.

Це стаття-привіт з Російської України, п. н. "З новим роком-з новим віком", вирукована в ч. 1. львівської "Молодої України" за 1901 рік, в котрій сповіщається про заснування російської партії соціалістів революціонерів і двох українських партій - РУП. і УСР. (Українська Соціалістична Партія). В цій статті читаємо, що "XIX. вік на кінці свого існування дав нам народження цілком різних окремих партій, а початок XX. віку це буде боротьба за кращу долю нашої Батьківщини. Усі українці мають тепер спроможність виходити з цієї партії і боротьбою та працею доказати, що Україна не вмерла" (відгук на статтю "Україна").

Автор згаданої статті повстання лархнавив Українських політичних партій ставить у зв'язок зі зростаючим загальним невдоволенням з існуючого стану речей в російській державі та з недостатками в напрямних і практиці російських соціалістичних партій на Україні, а саме: занедбанню аграрної справи й "селянської робітничої класи" та брак літератури, пристосованої для цієї класи.

"По всім городам і селам - чуємо в статті - почувається незадоволення із сучасного стану, усі здорові елементи всіляких верств суспільности шукать засобів до боротьби і ворушаться... Зараз де більше і більше виникає новий рух, котрий огортає усі живіші елементи, а на прапорі його виднієсь напис: "Нема волі економічної - без волі політичної і національної".

"Не обмежуючись лишень фабричною масою, ця нова злука вказує на головну хибу російської соціально-демократії, на її недбалість про селянську робітничу класу, на її вузьке розуміння історії і клич усіх до боротьби соціально-революційної".

На чого революційних завдань висувасться отже аграрна справа і справа аграрного пролетаріату, чи "селянської робітничої класи", а між тим "Російська соціально-демократична партія за увесь час своєї праці після реакції 70 років не видала жадної книжечки для народу, жадної брошурки про аграрне питання, жадного показника для селянської інтелігенції, яка і хотіла б працювати та не мала ні спроможности, ні знання, як взятися та з чим приступити".

х/ Доклад Центрального Комітету Революційної Української Партії Міжнародному Соціалістичному Конгресові в Амстердамі 1904, Львів, 1904, ст. 7.

~~верте~~

~~Повірте, що це не єдина з цих статей - при~~

~~Аїні з "України у Львівській Молоді" "Україні" ч. 1. За змістом
1901 р. ч. 1. "З новим роком - з новим світом", в цій статті:
"По всім сторонам і самоті відчуваються незгадані величчя із су-
часного світу" ще більше і більше вириває новий рід,
а не україні дано виділяти нахил: "Кому всім своїм життям
без всім своїм життям і національним", а Сергійчук цього до-
живає до кінця для української держави - революційну Україн-
ську державу; Українську Соціалістичну Державу. "Ця Україна - чов-
носпроможна в хвилині цієї держави", державою та працею демократичною, що новим
виступом до революційної боротьби на Україні~~

5 а 9 рік віт

~~в редакційній справі РЧД "Голос" з жовтня 1902 р.
знаходимо такі підписані газетні статті, що
революційні "розривки" висуваються на
Україні, але нігде, крім Київщини, не чути
Українців. Чи справді так? Українці Київщини
справді у революції не були в чужих руках.
Чи справді так? Українці, чи є справді
до міцного оприту з цього українством
характером? - зазначає "Голос" і вислов-
лює надто, що "хоч до 250 тисяч
прилучає Україну до мого великої дер-
жави, українці самі не мають жодної думки
свідомі українством, ані ж українсь-
кий справді" ...~~

~~Тамі були виступи до зазначених РЧД.~~

національним інтернаціоналістичним рухом. ~~Визволення України~~
~~але це був перший етап: розбудова в Україні соціалістичної~~

основателями гурт. були ~~головним чином~~ Д. Антонович / який

власне "емігрував" з Києва до Харкова / і М. Русов, обидва

сини найвизначніших представників тодішнього українства,

яке ^{вони} ~~їх~~ сини називали аполітичним культурництвом або україно-

фільством і від якого втікали, шукаючи нових форм громадсь-

кої діяльності. співоснователями нової **П**артії були Б. Камін-

ський, який також "емігрував" з київського університету на

харківський, та двох студентів харківського технологічного

~~інституту А. Шацівич і В. Коваленко.~~

що основателям **П**артії ходило не тільки про соціалістичну агітацію й пропаганду, ~~перше~~ ~~принаймні на початках~~, про ~~се~~ свідчить також перший літературний виступ **П**артії. Як відомо першою публікацією гурт. була брошура "Самостійна Україна", видана у Львові в літі 1900р. ~~Хоч~~ одночасно партія видає соціалістичну брошурку "Дядько Дмитро", а дальша ~~видавниця~~

39

5

К. Витке ма
чужини
спонукані
Сидоренко
Горбунів
представник

Вн Овсичукиме 1944. по Члв ене рѣс нар. рѣт.
всичукиме до рѣсичукиме / нар. рѣт

~~Увѣн. заим. до, др. п. м. 0 2. 3:4 2чела
Кучуко:
„Сі коар. Свѣб. но Члв, оне... нигде нѣма Кочуби
не чѣс Члв рѣтѣ. Члв н рѣсѣ 4 рѣсѣтѣ:
недѣлѣ в Члв рѣтѣ. Не дрѣнѣтѣ в Члв рѣтѣ, в
срѣнѣтѣ до нѣчѣсѣ рѣсѣтѣ из Члв рѣтѣ Члв. на
рѣсѣтѣ? Д. ене.
дрѣнѣтѣ Члв до м. дрѣтѣ, Члв вѣнѣтѣ. Злѣтѣ.
дрѣнѣтѣ Члв рѣтѣ, нарѣсѣ Члв рѣсѣтѣ. ...~~

} Члв рѣс. 2. 2. 3:4
май 1902.

світ

журнал "Світ" 4 т. 1. за 1903 р.

5. Велику помилку зробив би той, хто міг би співвіднести
дої французької теорії відносності два-кашіві партії. Очевидно
головна загода французької, ідея самостійної Франції под своїм
баченням; паріть вобличі в Європі обидована цією партією
свої програми, даючи йому відповідне місце з початку
на його організаційне значення, і дивлячись ми не повинні
очевидно його зривати; але це ми повинні віднести
не дошкільний час нас відповідним, це брех сцієністична-
ного співвідношення дої французької в організованні цієї
ідеї і навіть одесудні уривання націоналістичних
тенденцій. ~~...~~

~~Всес~~ на перших порах партія трималася самостійності Ук-

раїни, ~~в своєму програмному доповіданні~~, але ^{в цю ідею} вклала ~~в нього~~ ^{вмі} чисто соціалістичний зміст, що власне було причиною, що націоналістично настроєні елементи відпадали від партії і почали ~~відт~~заповняти ряди Української Народної партії ^і інших демократичних партійних угруповань.

Сі якийсь час єдиним
А/прр/те А проте РУП. стала головним осередком гуртовання всіх живих сил української суспільности ~~того часу~~. До неї потягло всіх, хто ~~хотів~~ ^{хотів} ~~живого діла~~ ^{живого діла} почувавши себе українцем, хотів живого діла для українства, в українських формах. І притягав до партії власне не її соціалізм, а скорше ~~революційний~~ ^{революційний} революціонізм і демократизм / ~~бажання~~ ^{бажання} / боротьба / - активна боротьба проти царського деспотизму і ^{російського} централізму, оперта на організації робочого люду, який ~~треба~~ ^{треба} ~~було~~ ^{було} ~~до~~ ^{до} ~~свого~~ ^{свого} ~~агіта~~ ^{агіта} / дією / і ~~пропагандою~~ ^{пропагандою} / ~~приготовити~~ ^{приготовити} /, во ім'я його насущних економічних і національних інтересів.

розданий

Об'єктивне свідчення цьому дав тодішній шеф російської політичної поліції А. Долухін у своїй звітності про розвиток революційного руху в Росії.

— Характер свідомості —
" В кінці листопада або на початку грудня 1901 р. жона /революційна пропаганда/ почула в'язний ґрунт, появилася в константиноградському і подільському повітах і з дивовижною силою проявила свій вплив. Ця швидкість пояснюється, поза-середньми її місцевими умовами, незвичайно швидким добром книжок, широким серед селян. Їх роздавано друковані в Галичині українською мовою оповідання з народного життя, які вивчали економічну нерівність та нерівність станів перед законом, бездушність до селянства та самолюб'я властей, тягар податків, причини зубожіння села; в присутції їх малороботності сиріти подивилися їм пояснення цього того, чому чого вони відчували, але не розуміли, і показувалися «хлід іти проти багатирів», до життя їх контор, і дти проти властей, які існують тільки в інтересі багатирів.

Злочинні книжки ширлися в народі у великій кількості і читалися з незвичайним зацікавленням.

Коли по скінченні розслідування жандармський офіцер і товариш прокурора виїхали на місце переводити слідство, то протягом перших трьох днів вони, роблячи переїздом допити, відобрали в п'яти невеличких, ~~на 10-12 дворів~~, селах 120 революційних брошур, що своїм помарканим і брудним виглядом красномовно свідчили про кількість мушкетерських рук, через які переїздили. Доглядаючи за слідством у сім справах, я особисто бачив селян які вільно послуговувалися у своїй своїй домашній термінах соціалістичної літератури і навіть у терміні зоставалися непохитними в залеречуванні властей, царя і бога." х/

Отиме популярними брошурками та ерєктом, який вони вивчали серед селянства, я визначився дальший ~~будів~~ характер діяльності РУИ. і її ідейне обличчя. Партія нашла свій ґрунт — селянство, незатронуте денациалізацією в такій мірі як міське робітництво і стала фактично партією селянською, хоч скоро почала намагатися опанувати також рухом ~~робітничим~~ ~~робітничим~~ ~~робітничим~~

— x x x —

На цьому місці треба згадати Катерину Андріївну, жінку "політичної української молоді з руського вті-
льничого робітничого" відбудованого під Драгомановим впли-
вом, се зн., що жінка Драгоманова заступала до останнього
свідчення і був організатором самоцінних українських
більшовицьких організацій. Це дуже неперорозуміння, а радше
перорозуміння, ^{але} незначення Драгоманових більшовицьких гасел.
Це незначення і перорозуміння Драгоманова має об'єктує
серед української інтелігенції, а деякі публіцисти,
не знають з його мовців: в його цілі, навіть по іти-
ти не визнають ніяк заслуг Драгоманова для
української справи, а уявляють його ^{кадровим} ~~націоналістичним~~
~~організатором~~ шкідливим і зомішуваним ~~це імя цього~~
найбільшого українського патріарха!

Щодо того, кимби іншим, тільки, власне, Драгоманов
перший загаврив у нас про потреби окремих україн-
ських більшовицьких організацій і дану соціалістичну
українську більшовицьку організацію пробував зобразити
на початку вісімдесятих років н. ш. Кого назива-
ли публіцистичний шпигун "Цей український політ-
и великорусський демократ" - (Журнал, 1882 рік)
Безсумнісно що всі не виграють і всі національно-політич-
ної української боротьби, тільки, власне, безпосередню
примитивну централізовану й антиукраїнську так-
тику різьблять і вельоних більшовицьких органі-
зацій та промисль окремі області і національні
організації, вагрі одні можуть об'єктами основу
дуже "незалежності національності", механізми зв'я-
заних осіб в єдину українську імперію" (с. 467)

Соціалістичні показують, - тільки в іншому
місці, - що серед українського населення відбувається
незалежно мляве віднесення, що це населення
робить бунт на вроду і зумовлені і вельоні ступ-
нятого його соціально-політичного розвитку і що йому
не багато бракує, щоб зрозуміти ці зумовлені
цілі і вірно, що він зрозуміло їх до кінця, якщо
на воно дану зумовлену організацію, виробити методи
з інтелігенції. Але, власне, вельоні вельоні і шпигунів
на першій організації мають методи і відбурює
у них механізми своїх вроду і зумовлені промисль-
рами здорових соціально-більшовицьких ідей,
відбурює навіть у них, хто має бунт проти про-
мисльорамі" (с. 468-469). Тому Драгоманов каже
про українських людей вельоні "політичної
організації "землі і воля", що вони, контролює
вроду, якщо зумовлені соціально українське
таварство і волями видають соціалістичні методи
або камені по українській мові" (с. 472).

Щодо цього з цього і інших шпигунів Драгоманова
можна з повелити тільки, але і поведених шпигунів,
щоб переконатися, що політичний український млявий
в руського в політичній роботі" відбувається на
перелік шпигунів Драгоманова і дано за це свід-
чення не можна виник. На це "політичне" сповідання
різні організації

Розмова Дядько Дмитро з сусідом ~~ми~~; нікого, а з
 тою сестрою, що її євасна, знаєть авторам Французи:
 має:

"Хоч не буде добре усім, доки одні будуть багаті, а
 другі бідні, доки у одних буде надміру багато землі, а у
 других не буде жодної. Так, як би то всі розуміли, як у
 то ми мушкет сину маємо... Як би то всі ширту-
 вали, як Дядько Дмитро, то що було б краще, як
 змовілися усім разом, викупити московів, всіх уря-
 довців та злочинців з своєї нашої землі, у паки
 землю одібрати та віддати уволю народові, як то
 було колись давніше, що уся земля належала до людей."

"Хас, великий хас, панове, відкинув усім нам до роботи!
 Пилькуймо, щоб слова своєї ороби розлюбивши що-
 разу ширше мали угоди, кохаймо ширше, що маємо
 аж нас розуміють, читаємо самі добрі книги та давай-
 мо ішим, щоб усі знали, до чого кимити; коому вірити,
 щоб усі були готові, коли ороби хас."

"Варом наші синки, дитки синки, але ми, у нас далеко
 синкиші, ширше ороба зрозуміти, що ми така сила. Ми
 добирки товсідати не чиним чиром, не під одним сном,
 або волосю, до уряд тоді нас задумав би, але варти,
 усі разом, як одні чоловік. Ой тоді то варом наші
 майками затидеємо і здобуємо собі справедливу волю."

"У забудувств срамотна
 давня година
 Товчас добра слава,
 Слово Чирати!"

KONIEC

Liczba klatek

75